

30 Οκτωβρίου 2014

Μ.Καρπάθιος: "Η μουσική για μένα είναι προσευχή"

/ [Πεμπτουσία](#)

Μανώλης Καρπάθιος

Με καταγωγή από την Κάλυμνο της Δωδεκανήσου, ο Μανώλης Καρπάθιος δεξιοτέχνης στο κανονάκι δημιούργησε μια δική του «σχολή» στη διδασκαλία του παραδοσιακού οργάνου, διέγραψε σημαντική πορεία ως σολίστας και πλέον βάζει τη δική του σφραγίδα στο πεδίο των συνθέσεων και των διασκευών.

«Τα πρώτα ερεθίσματα, οι πρώτες ζυμώσεις έγιναν στην Κάλυμνο, στην εκκλησία, τα πανηγύρια αλλά και τους γάμους. Μετά στην Αθήνα σε ηλικία δέκα χρονών ξεκίνησα μαθήματα κλασικής κιθάρας με τον Γεράσιμο Μηλιαρέση, έναν μουσικό

παγκοσμίου φήμης . Κάποια στιγμή έπεσε στα χέρια μου ένας δίσκος του Σίμωνα Καρά που έψελνε την ακολουθία του Πάσχα. Τότε ήρθαν στην επιφάνεια όλα τα παιδικά βιώματα από την Κάλυμνο, τα παρατάω όλα και πηγαίνω στη Σχολή του Σίμωνα Καρά. Έτσι ξεκινάει η πορεία μου, με βυζαντινή μουσική με δάσκαλο τον Κώστα το Μάρκο. Έπειτα μου γεννήθηκε η επιθυμία να ασχοληθώ και με κάποιο δικό μας, παραδοσιακό όργανο. Πιο πολύ με άγγιξε ο ήχος του Νίκου του Στεφανίδη που ήταν τότε στον Καρά και ξεκίνησα ως αυτοδίδακτος εφαρμόζοντας αυτά που γνώριζα από τη βυζαντινή. Με βυζαντινή σημειογραφία έμαθα και με αυτήν διδάσκω.»

Ο Νίκος Στεφανίδης

Φεύγοντας από τον Σίμωνα Καρά βρισκόταν σε ένα πολύ καλό επίπεδο και έπαιζε πλέον επαγγελματικά αλλά είχε και μια εσωτερική ανησυχία. «Παρακολουθούσα Τούρκους και Άραβες οργανοπαίχτες και έβλεπα ότι διαφοροποιούνταν πολύ. Μετά από καιρό, όταν πια ωρίμασε η σκέψη μέσα μου πήγα στην Κωνσταντινούπολη και μαθήτευσα δίπλα σε έναν κορυφαίο δάσκαλο, τον Halil Karaduman. Αυτό αποτέλεσε καταλυτικό ρόλο στην πορεία μου. Μαζί του ξεκίνησα από το μηδέν, σαν αρχάριος μαθητής. Μπορεί εκείνος να μιλούσε στα Τουρκικά κι εγώ στα Ελληνικά όμως είχαμε απόλυτη επικοινωνία.»

Επιστρέφοντας στο θέμα της εκμάθησης με βυζαντινή σημειογραφία δίνει την εξήγηση όσον αφορά και στην συσχέτιση με τα μακάμ. «Και τα πιο σύνθετα μακάμ υπάρχουν στην βυζαντινή απλώς εμείς δεν δίνουμε ξεχωριστό όνομα. Οποιαδήποτε ιδιοτροπία του ήχου οι Αραβοπέρες την «βαφτίζουν» ενώ σε εμάς είναι γενικευμένοι.

Halil Karaduman

Δεν θεωρώ ότι υπάρχει καμία δυσκολία στην εκμάθηση με τη βυζαντινή σημειογραφία. Φυσικά δεν είναι προαπαιτούμενο ο μαθητής να έχει γνώσεις βυζαντινής. Στην αρχή άλλωστε μαθαίνει κανείς πώς να τοποθετεί τα χέρια στο όργανο, την τεχνική του παιξίματος και έπειτα μαθαίνει κομμάτια. Είναι μύθος αυτό που λένε ότι η ευρωπαϊκή μουσική είναι πιο εύκολη για τα όργανα. Απλώς οι περισσότεροι οργανοπαίχτες ξέρουν καλά ευρωπαϊκή μουσική και δεν έχουν γνώσεις βυζαντινής γι' αυτό και έχει αναπτυχθεί αυτή η νοοτροπία.»

Από την μία μεριά σολίστας, από την άλλη δάσκαλος. «Νιώθω τυχερός γιατί πιστεύω ότι ο Θεός με προίκισε με το στοιχείο του παιδαγωγού. Έχω σπουδάσει βέβαια και Παιδαγωγικά και εργάζομαι ως δάσκαλος στην εκπαίδευση. Έχω άμεση επαφή και με τα παιδιά αλλά και με την κοινωνία γιατί τα παιδιά είναι καθρέφτης της οικογένειας, των κοινωνικών ομάδων.»

Στη συζήτηση σχετικά με την στροφή νέων ανθρώπων στην παράδοση και την ενασχόληση με την παραδοσιακή μουσική ο Μ.Καρπάθιος εκφράζει την άποψη ότι έχουν πλήρη συνείδηση αυτού που κάνουν. «Βρίσκουν νόημα στη ζωή τους μέσα από αυτή τη μουσική και αυτό είναι το σημαντικό.» Η εξέλιξη όμως της μουσικής μέσα από καινούριες συνθέσεις βασισμένες σε παραδοσιακές μελωδίες είναι κάτι το διαφορετικό για εκείνον. «Τέτοιου είδους συνθέσεις είναι γραφικές. Πρόκειται για τραγούδια που «θυμίζουν» Ανατολή , με ένα κανονάκι από πίσω και ένα μπουζούκι πιο μετά που στην ουσία είναι ξένα σαν άκουσμα και σαν διαστήματα. Ο ήχος κανονικά λειτουργεί ψυχοφέλιμα για τον άνθρωπο ενώ στην περίπτωση αυτή καταργείται. Σκοπός της μουσικής είναι η σωτηρία του ανθρώπου. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε αυτό.»

«Για να μπορέσεις να κάνεις διασκευές θα πρέπει να γνωρίζεις πολύ καλά την μουσική. Εγώ κάνω διασκευές αλλά γνωρίζω πολύ καλά την βυζαντινή και έχω ένα κριτήριο για το τι θα «πειράξω» και τι όχι. Θέλει προσοχή στο αρμονικό δέσιμο

των οργάνων για να μην θίγεται η μελωδική γραμμή. Όταν κάνεις τομές απαραίτητη προϋπόθεση είναι να είσαι γνώστης.»

Ορχήστρα Ρωμάννα

Εκτός από τα μαθήματα στο ΤΕΤΤΙΞ, τον μουσικό οργανισμό στην Πλάκα, ο Μ.Καρπάθιος μιλάει με καμάρι για την ορχήστρα που έχει δημιουργήσει. «Εδώ και δύο χρόνια μαζί με 30 σολίστες έχουμε ιδρύσει την ορχήστρα Ρωμάννα, όπου παίζουμε Ρωμηούς Συνθέτες, οργανικά κομμάτια από την Άλωση και μετά μέχρι σήμερα.»

Τελικά τι λέει όμως για την μουσική, με την οποία ασχολείται τόσα χρόνια; «Η μουσική για μένα είναι προσευχή. Μέσα από αυτήν έρχομαι σε επαφή με τον Θεό. Μια νότα να χτυπήσω στο κανονάκι προσπαθώ να έχει όσο το δυνατόν καλύτερο ήχο γιατί θεωρώ ότι εκείνη την ώρα επικοινωνώ με τον Θεό αλλά και με τους ανθρώπους.»

%karpathios%